

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 5/2026-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Slovenskej republiky v zastúpení agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik**, Výstavná 4, Nitra, IČO 36 855 642, zastúpenej Malata, Pružinský, Hegedüš & Partners s. r. o., Twin City Tower, Mlynské nivy 10, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/153/2023 zo 17. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. októbra 2025 a doplnenou podaním doručeným 13. novembra 2025 domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutím najvyššieho súdu namietaným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka je žalovanou 2 v súdnom konaní žalobcov: 1. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], 2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], 3. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti žalovaným: 1. agrokomplexu NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátnemu podniku, Výstavná 4, Nitra, IČO 36 855 642, 2. sťažovateľke za účasti intervenienta na strane žalovaných Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičova 12, Bratislava, IČO 00 156 621, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12C/66/2019 o určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiteľovi.

3. Sťažovateľka odôvodnila žalobu tak, že vlastníkom sporných pozemkov v [REDACTED], PKV (pozemnoknižná vložka) [REDACTED] bol jej právny predchodca [REDACTED]. Žalovaní – štát a jeho organizácie sporné pozemky užívali, ale nikdy ich nevlastnili, vedeli, že vlastníkom je poručiteľ, pričom k uzavretiu kúpnej alebo inej zmluvy nedošlo a nemohlo dôjsť ani k vydržaniu pozemkov.
4. Podľa výpisu z [REDACTED] pre [REDACTED] bol ako vlastníkom sporných pozemkov v čase podania žaloby na súde zapísaný žalovaný 1 v podiele 1/1. V priebehu konania bol podaný na Okresnom úrade Nitra, katastrálnom odbore návrh na opravu chýb v katastrálnom operáte s tým, že zápis vlastníckeho práva štátneho podniku k predmetným nehnuteľnostiam je nesprávny, správne má byť ako vlastníkom všetkých nehnuteľností evidovaná Slovenská republika a štátny podnik má byť evidovaný ako správca. Následne došlo k zmene na [REDACTED] v tom smere, že ako vlastníkom sporných nehnuteľností bola zapísaná Slovenská republika v podiele 1/1 a agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik je na liste vlastníctva zapísaný ako správca.
5. Nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto sporu, boli pôvodne zapísané v PKV [REDACTED] a ako vlastníkom bol zapísaný [REDACTED], ktorý zomrel [REDACTED]. Pôvodné dedičské konanie po poručiteľovi [REDACTED] bolo vedené na Štátnom notárstve v Nitre pod sp. zn. D 692/78, ktoré bolo ukončené právoplatným rozhodnutím o dedičstve zo 4. mája 1978.
6. Následne podala pozostalá manželka [REDACTED] žiadosť o dodatočné prejednanie dedičstva po poručiteľovi. Dedičské konanie prebiehalo na okresnom súde pod sp. zn. D 1969/96, dedičské konanie bolo uznesením č. k. D 1969/96-32 z 15. decembra 2004 zastavené z dôvodu, že neboli odstránené vady podaného návrhu a presne označení dedičia. Predmetom konania mal byť okrem iného aj majetok poručiteľa – nehnuteľnosti zapísané v PKV [REDACTED], časť parc. [REDACTED] v užívaní Agrokombinátu a Agrokomplexu Výstavníctvo Nitra. V dedičskom spise sa nachádzala aj identifikácia parciel z 11. augusta 1997.
7. Notárskymi zápisnicami – osvedčením vyhlásenia o vydržaní vlastníctva k nehnuteľnostiam a kúpnu zmluvou z 10. decembra 1994 nadobudol žalovaný 1 od predávajúceho Agrokombinátu Zobor štátneho podniku v likvidácii vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaným na [REDACTED].
8. Okresný súd rozhodol rozsudkom č. k. 12C/66/2019-648 z 19. júla 2021 v spojení s opravným uznesením č. k. 12C/66/2019-1157 z 12. júna 2023 a výrokom I určil, že do dedičstva po poručiteľovi [REDACTED], narodenom [REDACTED], naposledy bytom [REDACTED], zomrelom [REDACTED], patria nehnuteľnosti nachádzajúce sa v [REDACTED] zamerané geometrickým plánom č. 696/2016 na vymedzenie rozsahu duplicitného vlastníctva k pozemkom. Okresný súd výrokom II žalobu vo vzťahu k žalovanému 1 zamietol.
9. Súd prvej inštancie sa stotožnil s tvrdením žalobcov, že poručiteľ bol v čase svojej smrti vlastníkom sporných pozemkov, a to s ohľadom na obsah posledného zápisu v PKV [REDACTED], pričom sťažovateľka a jej organizácie pozemky užívali, ale nikdy ich nevlastnili, keďže nedošlo k uzavretiu platnej scudzovacej zmluvy, vyvlastneniu ani vydržaniu pozemkov.
10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali žalovaný 1, sťažovateľka a intervenient odvolanie.

11. Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 7Co/11/2022-1062 zo 16. februára 2023 výrokom I rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku I potvrdil. Výrokom II odvolanie žalovaného I odmietol.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie.

13. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 4Cdo/153/2023 zo 17. júla 2025 dovolanie sťažovateľky odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

14. Podstatou argumentácie sťažovateľky je skutočnosť, že podľa jej názoru je napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu arbitrárne a nepreskúmateľné.

15. Sťažovateľka namieta porušenie práva na ústavne súladný výklad aplikovateľných právnych noriem, práva na prístup k súdu a na meritórne súdne rozhodnutie, práva na riadne a dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, práva na rovnosť účastníkov konania a rovnosť zbraní.

16. Podľa sťažovateľky dovolací súd nesprávne prekvalifikoval sťažovateľkou vymedzené právne otázky na otázky skutkové, v dôsledku čoho následne dovolanie odmietol pre nesplnenie formálnych požiadaviek, čím sa dopustil excesívneho formalizmu, ktorým v praxi odňal sťažovateľke prístup k vecnému prieskumu.

17. Sťažovateľka namieta, že konajúce súdy sa nevysporiadali s neexistenciou naliehavého právneho záujmu žalobcov na podanej žalobe s ohľadom na to, že žaloba nemieri k nastoleniu právnej istoty na strane žalobcov. Podľa sťažovateľky určovací výrok „vec patrí do dedičstva“ nenastolí právnu istotu medzi stranami sporu a takto koncipovaná žaloba nepreukazuje naliehavý právny záujem. Sťažovateľka spochybňuje existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcov na určení, že poručiteľ bol ku dňu smrti vlastníkom sporných pozemkov, keďže po smrti poručiteľa nadobudla sporné pozemky iná osoba (sťažovateľka). Sťažovateľka považuje tento stav za zásah do právnej istoty vlastníka nehnuteľností evidovaných v katastri nehnuteľností. Určenie, že vec patrila poručiteľovi k okamihu jeho smrti, neodstraňuje spor so sťažovateľkou vyvodzujúcou svoje vlastnícke právo zo skutočností, ktoré nastali po smrti poručiteľa žalobcov.

18. Sťažovateľka poukazuje aj na nevierohodnosť údajov PKV [REDAKOVANÉ] s ohľadom na vlastné priznanie žalobcov, že poručiteľ bol k okamihu smrti vlastníkom už len časti pozemkov evidovaných v PKV [REDAKOVANÉ]. V konaní nebolo preukázané, ktorú časť pozemkov mal poručiteľ k okamihu smrti vo vlastníctve.

19. Vzhľadom na priznanie žalobcov, že poručiteľ nebol k okamihu smrti vlastníkom celého rozsahu pozemkov podľa PKV, vznikla podľa sťažovateľky potreba presnej parcelnej identifikácie, t. j. žalobcovia mali konkrétne doložiť, ktoré parcely/časti z PKV tvorili v roku 1978 poručiteľov majetok a ako sa tieto premietajú do sporných pozemkov. Bez premostenia PKV z roku 1960 so stavom v roku 1978 nemožno považovať dôkazné bremeno žalobcov za unesené. Predložené schémy či vyfarbené mapky nie sú právne relevantným dôkazom o parcelnej identite a rozsahu.

20. Podľa sťažovateľky žalobcovia nepredložili presvedčivé dôkazy o rozsahu vlastníctva poručiteľa ku dňu jeho smrti. Sťažovateľka nespochybňovala skutkové zistenia, ale namietala právny štandard rozloženia dôkazného bremena v špecifickej situácii, keď žalobcovia sami priznali

nesúladi PKV so skutočným stavom ku dňu smrti poručiťa a zároveň nepredložili dôkaz, že práve sporné pozemky boli tou časťou, ktorú poručiť v čase smrti ešte vlastnil. Podľa sťažovateľky dovolací súd mylne kvalifikoval námietky sťažovateľky a ňou nastolené otázky ako skutkové. Výsledkom konania bola podľa sťažovateľky inverzia dôkazného bremena. Hoci žalobcovia priznali, že PKV nezodpovedá skutočnosti, súdy napriek tomu prezumpčne vychádzali z plného vlastníctva a nepriamo nútili sťažovateľku dokazovať opak, teda stratu vlastníctva poručiťa. Tým bola narušená rovnosť strán, ako aj štandard dokazovania, ktorý vyžaduje, aby ten, kto tvrdí, tvrdené skutočnosti aj preukázal.

21. Podľa sťažovateľky PKV zakladá vyvráťiteľnú domnienku o stave evidovanom v čase zápisu, nie právnu fikciu o stave v čase smrti poručiťa. Ak je jej vierohodnosť rozumne spochybnená, bremeno dokazovania sa vracia k žalobcom, ktorí sa na ňu odvolávajú. Sťažovateľka predložila dôkazy, ktoré spochybňujú spoľahlivosť PKV, vrátane priznania žalobcov, že rozsah PKV nezodpovedal reálnemu stavu ku dňu smrti poručiťa. Tým bola domnienka racionálne narušená. Od tohto okamihu bolo na žalobcoch, aby pozitívne preukázali parcelnú identitu, teda že práve sporné pozemky boli v poručiťovom vlastníctve ku dňu smrti.

22. Nespokojnosť sťažovateľky spočíva aj v nedostatočnom odôvodnení námietky týkajúcej sa nedoručenia právneho úkonu údajne spôsobilého narušiť dobromyseľnosť držby (listu z 20. novembra 2017) sťažovateľke. Podľa sťažovateľky podací listok preukazuje len odoslanie, nie doručenie do dispozičnej sféry adresáta. Adresovaný jednostranný právny úkon nemožno považovať za pôsobiaci voči adresátovi len na základe jeho odoslania adresátovi (na základe podania zásielky na poštovú prepravu). Nepostačuje doručenie listu adresovaného žalovanému 1, ktorý spravuje majetok sťažovateľky. Úkon, ktorý mal údajne narušiť dobromyseľnosť sťažovateľky, bol neurčitý a nezrozumiteľný. Predmetný list neidentifikoval konkrétne dotknuté nehnuteľnosti ani právny dôvod spornosti a neboli v ňom uvedené žiadne skutočnosti, z ktorých by vydržiteľ logicky vyčítal, čo presne je sporné a prečo. Takýto neurčitý a nezrozumiteľný úkon nebol spôsobilý vyvolať u vydržiteľa kvalifikovanú pochybnosť o jeho právnom postavení.

23. Sťažovateľka namietala aj skutočnosť, že ak žalobcovia nevyužili reštitučné predpisy ako *lex specialis*, nemôžu si svoj nárok uplatniť podľa Občianskeho zákonníka. Sťažovateľka namieta proti záveru, podľa ktorého reštitučné predpisy sa neaplikujú, pretože ešte v roku 1998 bol ako vlastník evidovaný poručiť, pričom ak k odňatiu došlo až po 1. januári 1990, má sa uplatniť všeobecná ochrana, nie režim reštitúcií. Podľa sťažovateľky nebol spoľahlivo zistený okamih ani právny titul straty vlastníctva poručiťa. Konajúce súdy síce konštatovali, že v roku 1998 bol v evidencii ešte poručiť, no z tejto skutočnosti nevyplýva, kedy a na základe čoho poručiť vlastníctvo stratil vo vzťahu ku konkrétnym sporným parcelám.

24. Podľa sťažovateľky konajúce súdy z pretrvávajúceho zápisu poručiťa v roku 1998 automaticky vyvodzujú, že k odňatiu došlo až po 1. januári 1990. Takýto záver nie je riadne odôvodnený a obchádza povinnosť žalobcov uniesť bremeno tvrdenia a dôkazu o reálnom rozsahu poručiťovho vlastníctva ku dňu smrti a o tom, či a kedy došlo k jeho strate v dotknutom rozsahu. Dôkazné bremeno bolo podľa sťažovateľky premiestnené zo žalobcov na sťažovateľku. Žalobcovia nemuseli preukázať, kedy a čo poručiť vlastnil a ako o to prišiel, namiesto toho sa predpokladá strata vlastníctva po roku 1990 a vec sa preklápa pod všeobecnú právnu úpravu Občianskeho zákonníka.

25. Konajúce súdy síce uviedli, že do roku 1998 bol v evidencii poručiteľ, z čoho odvodili, že reštitučné nároky by neuspeli, takýto záver je však podľa sťažovateľky nedostatočný bez rekonštrukcie titulu a okamihu straty vlastníckeho práva poručiteľa a bez parcelnej konkretizácie. Úlohou dovolacieho súdu bolo tento deficit napraviť, nie ho potvrdiť všeobecnou tézou o neaplikácii reštitučných predpisov.

26. Sťažovateľka spochybnila, či zápis v PKV vykonaný v roku 1960 možno považovať za nesporný dôkaz o existencii vlastníckeho práva poručiteľa v čase jeho smrti v roku 1978 za situácie, keď prijatím zákona č. 22/1964 Zb. o evidencii nehnuteľností v znení neskorších predpisov došlo v roku 1964 k ukončeniu vykonávania zápisov v pozemkových a železničných knihách. Podľa sťažovateľky historický zápis v PKV nemožno považovať za dostatočný bez dodatočnej identifikácie parciel po zániku PKV. Bez takéhoto premostenia nemôže domnienka z roku 1960 automaticky obstať o 18 rokov neskôr.

27. Ďalej podľa nej pochybnosti vyvoláva skutočnosť, či pri posudzovaní obsahu vlastníckeho práva poručiteľa k okamihu jeho smrti možno vychádzať z obsahu právnych úkonov (v tomto prípade notárskych zápisníc), na ktorých nebola účastná žiadna zo sporových strán a ktoré súd posúdil ako neplatné. Podľa sťažovateľky notárska zápisnica neosvedčuje pravdivosť materiálnych tvrdení o historickom vlastníctve tretej osoby. Teda sa nemôže použiť ako substancia na potvrdenie stavu v roku 1978.

28. Podľa sťažovateľky pri posudzovaní splnenia podmienok vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti prípadná absencia dobromyseľnosti príspevkovej organizácie, ktorá v čase jej zrušenia bola evidovaná v katastri nehnuteľností ako vlastníč nehnuteľnosti, nebráni vzniku dobromyseľnosti vydržiteľa, ktorým je Slovenská republika a na ktorého *ex lege* (na základe § 21 ods. 13 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) prešli všetky práva zrušenej príspevkovej organizácie. Nie je možné prijať záver o nedobromyseľnosti sťažovateľky len z dôvodu historickej nedobromyseľnosti jej predchodcu. Organizačné či personálne prepojenie nie je právnou domnienkou vedomosti. Bez preukázania konkrétnej vedomosti nástupcu nemožno vyvodiť automatickú nedobromyseľnosť.

29. Súd nie je oprávnený preskúmať otázku dobromyseľnosti držby sťažovateľky v postavení žalovaného 2 v situácii, keď žalobcovia spochybnili výlučne dobromyseľnosť držby iného žalovaného (žalovaného 1). Dovolací súd podľa sťažovateľky neoprávnene započítal v jej neprospech absenciu dôkazu o vyvlastnení, keďže sťažovateľka neodvodzuje svoju dobrú vieru od existencie vyvlastňovacieho aktu a dobrá viera sa nemá posudzovať podľa existencie právneho titulu, ale podľa subjektívneho presvedčenia držiteľa o oprávnenosti jeho držby vzhľadom na objektívne okolnosti.

30. Sťažovateľka zastáva názor, že mala objektívne dôvody domnievať sa, že je vlastníkom sporných nehnuteľností, pretože nastala právna skutočnosť podľa § 21 ods. 13 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to *ex lege* prechod práv príspevkovej organizácie na štát. Príspevková organizácia bola v čase svojho zrušenia evidovaná v katastri nehnuteľností ako vlastníč sporných pozemkov, a to na základe právnych titulov, ktoré neboli počas vydržacej doby

spochybnené. Počas vydržacej doby neexistoval žiadny konkurenčný nárok ani právny spor o vlastníctvo.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

31. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu.

32. Z podstaty sťažnostnej argumentácie vyplýva subjektívna nespokojnosť sťažovateľky s určením, že do dedičstva po poručiťovi žalobcov patria nehnuteľnosti identifikované v rozsudku súdu prvej inštancie, keďže vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam bolo v katastri nehnuteľností evidované v prospech sťažovateľky. Sťažovateľka považuje napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu za arbitrárne a nepreskúmateľné.

33. Pre účely posúdenia ústavnej sťažnosti sťažovateľky sa ústavný súd podrobne oboznámil tiež s obsahom odôvodnenia rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu, a to v súlade so svojím ustáleným právnym názorom, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože tieto konania z hľadiska ich predmetu tvoria jeden celok.

34. Sťažovateľka v rámci dovolania uplatňovala dovolacie dôvody podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

35. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP sťažovateľka namietala a) nevysporiadanie sa s jej tvrdeniami o neexistencii naliehavého právneho záujmu žalobcov na podanej žalobe s ohľadom na to, že žaloba nemieri k nastoleniu právnej istoty na strane žalobcov, b) nevierohodnosť údajov PKV [REDAKOVANÉ] s ohľadom na vlastné vyjadrenie žalobcov, nepreukázanie, v ktorej časti pozemkov evidovaných v PKV [REDAKOVANÉ] bol poručiť v čase jeho smrti vlastníkom, c) nedoručenie právneho úkonu údajne spôsobilého narušiť dobromyseľnosť držby (listu z 20. novembra 2017) sťažovateľke.

36. Z napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu (bod 21.1 odôvodnenia) v súvislosti s námietkami sťažovateľky podľa § 420 písm. f) CSP o nedostatku naliehavého právneho záujmu vyplýva, že najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí poukázal na odôvodnenie rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu. Otázkou naliehavého právneho záujmu sa okresný súd zaoberal v bode 12 rozsudku, v ktorom sa uvádza, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na podanej žalobe, ktorý je daný tým, že existuje aktuálny stav objektívnej neistoty medzi stranami sporu, keď žalobcovia tvrdia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich právnom predchodcovi, pričom ako vlastník sporných nehnuteľností je na liste vlastníctva zapísaná sťažovateľka a žalovaný 1 je zapísaný ako ich správca, tento stav objektívnej neistoty nemožno iným právnym prostriedkom ako podanou žalobou odstrániť a právne postavenie žalobcov je tak neisté a ohrozené. Krajský súd sa námietkou sťažovateľky o nedostatku naliehavého právneho záujmu zaoberal a argumentáciu okresného súdu doplnil v bode 19 rozsudku, kde sa odvoláva na rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 178/06, II. ÚS 231/09, z ktorých vyplýva, že žalobcovia sa mohli svojho nároku domáhať určovacou žalobou z dôvodu, že ak došlo k zabratiu majetku štátu bez právneho dôvodu, osoba nestratila svoj vlastnícky vzťah k tomuto majetku a nič nebráni tomu, aby sa svojho nároku

domáhala žalobou opierajúcou sa o všeobecné predpisy občianskeho práva. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd uviedol ústavne udržateľný záver týkajúci sa existencie naliehavého právneho záujmu žalobcov na podaní určovacej žaloby, keďže odňatie pozemkov by bolo datované až po období neslobody (t. j. po 1. januári 1990), keď sa reštitučné predpisy neaplikovali.

37. Ústavný súd konštatuje, že aj argumentácia najvyššieho súdu týkajúca sa skutočnosti, prečo konajúce súdy vychádzali z listinného dôkazu PKV ■ ■■■■, neporušuje označené práva sťažovateľky. Najvyšší súd (bod 21.1 odôvodnenia) poukázal na bod 19 odôvodnenia rozsudku okresného súdu, v ktorom sa uvádza, že sťažovateľka nepreukázala žiadnym listinným dôkazom, že pozemky, ktoré sú predmetom tohto sporu, boli vyvlastnené. Žiadne vyvlastňovacie rozhodnutie v konaní nebolo predložené. V konaní nebol produkovaný žiadny dôkaz, ktorý by svedčil o tom, že by pred smrťou poručiteľa došlo k prevodu vlastníckeho práva k pozemkom, ktoré sú predmetom tohto sporu, na inú osobu, a preto je potrebné vychádzať zo zisteného skutkového stavu a listinného dôkazu PKV ■ ■■■■. Z bodu 20 rozsudku krajského súdu vyplýva, že najpodstatnejšou skutočnosťou svedčiacou o rozsahu vlastníckeho práva poručiteľa v čase jeho smrti je, že práve PKV ■■■■ bola príspevkovou organizáciou Agrokomplex použitá ako podklad o vlastníckom práve k daným nehnuteľnostiam slúžiaci na vypracovanie notárskych zápisníc v rokoch 1998 až 2000. Ústavný súd v tejto súvislosti zastáva názor, že ak dôkazy o tom, že by došlo k prevodu vlastníckeho práva k pozemkom vedeným na PKV ■■■■ v období od mája 1960 do smrti poručiteľa, neboli súdu predložené, nebolo predložené ani vyvlastňovacie rozhodnutie, z tohto dôvodu súd musel vychádzať z listinného dôkazu – PKV ■■■■. Pozemková kniha slúži ako zdroj informácií o právnych vzťahoch k pozemkom, ak nie sú zapísané v liste vlastníctva, a bežne je používaná pri rozhodovaní súdov vo vlastníckych sporoch a vychádza sa pritom zo zápisov v PKV. Jedinou a poslednou evidenciou o vlastníckom práve k pozemkom pred smrťou poručiteľa bola práve PKV ■■■■.

38. Ústavný súd zastáva názor, že dovolací súd sa ústavne udržateľným spôsobom vysporiadal aj s námietkou sťažovateľky týkajúcou sa nedoručenia právneho úkonu (listu z 20. novembra 2017) spôsobilého narušiť dobromyseľnosť držby sťažovateľky. V tejto súvislosti sa v napadnutom rozhodnutí najvyššieho súdu uvádza ústavne prijateľná argumentácia, že o odoslaní listov svedčia predložené podacie lístky zo 14. augusta 2017 a z 21. novembra 2017 a predložená bola aj urgencia z 24. augusta 2018 opatrená pečiatkou žalovaného 1, ktorá odkazuje a potvrdzuje predchádzajúce listy z 22. mája 2017, zo 14. augusta 2017 a z 20. novembra 2017. Ústavný súd konštatuje, že nie je nedostatkom, ak listy boli adresované len žalovanému 1, a nie priamo sťažovateľke, pretože žalovaný 1 bol v tom čase správcom predmetného majetku sťažovateľky (bod 21.1 odôvodnenia).

39. Najvyšší súd uzavrel, že dovolanie sťažovateľky uplatnené podľa § 420 písm. f) CSP je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

40. Sťažovateľka odôvodnila prípustnosť dovolania v súlade s § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP tým, že namietala nesprávne právne posúdenie a) existencie naliehavého právneho záujmu žalobcov na podanej žalobe a neuplatnenia nároku podľa reštitučných predpisov, ale podľa všeobecných predpisov občianskeho práva, b) skutočnosti, že poručiteľ žalobcov bol v čase smrti vlastníkom sporných pozemkov, c) rozloženia dôkazného bremena strán sporu, d) skutočnosti, že sťažovateľka

nevydržala vlastnícke právo k sporným pozemkom, e) skutočnosti, že sťažovateľka nebola dobromyseľná, resp. že jej dobromyseľnosť bola najneskôr v roku 2017 narušená.

41. V súvislosti so sťažovateľkou namietaným odklonom od ustálenej praxe dovolacieho súdu a s nesprávnym právnym posúdením existencie naliehavého právneho záujmu žalobcov na podanej žalobe a neuplatnením nároku podľa reštitučných predpisov, ale podľa všeobecných predpisov občianskeho práva, z napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, je podstatné na to, aby sa následne mohlo rozhodnúť v dedičskom konaní o tom, kto vec zdedí. Žalobcovia sa domáhajú určenia, že určitá vec patrila poručiteľovi ku dňu smrti, čo je predbežná otázka pre uskutočnenie dedičského konania. Aj keď vec po smrti poručiteľa neskôr nadobudla iná osoba, nie je tým vylúčený právny záujem žalobcov, aby súd určil, že poručiteľ bol vlastníkom veci v čase smrti. Bez takéhoto určenia by dedič nemohol úspešne nadobudnúť právo v rámci dedičského konania a následne uplatňovať ochranu svojho vlastníctva proti tretím osobám. Žalobcovia si nemohli uplatniť reštitučný nárok podľa reštitučných predpisov, pretože k odňatiu vlastníckeho práva došlo až po 1. januári 1990, teda po tzv. rozhodnom období. V takom prípade nejde o uplatnenie reštitučného nároku, ale o ochranu vlastníckeho práva podľa Občianskeho zákonníka. Vtedy je vo všeobecnosti prípustná žaloba o určenie vlastníckeho práva, resp. v danom prípade bola namiesto žaloba o určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiteľovi (body 27 až 29.6 odôvodnenia). Uvedené názory najvyššieho súdu považuje ústavný súd za ústavne udržateľné.

42. V súvislosti s namietaným odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a nesprávnym právnym posúdením skutočnosti, že poručiteľ žalobcov bol v čase smrti vlastníkom sporných pozemkov, a nesprávnym rozložením dôkazného bremena strán sporu sa v rozhodnutí najvyššieho súdu uvádza, že zápis v PKV predstavuje verejnú listinu, ktorá zakladá domnienku vlastníckeho práva osoby v nej uvedenej. Žiadna z predložených listín neobsahuje dôkazy o tom, že poručiteľ pozemky stratil a že notárske zápisnice z rokov 1998 – 2000 vychádzajú z tej istej PKV [REDAKOVANÉ], čo potvrdzuje platnosť tohto zápisu v čase smrti poručiteľa. Ak sťažovateľka tvrdenie o vlastníctve poručiteľa ku dňu smrti popiera alebo ho spochybňuje, dochádza k rozloženiu dôkazného bremena. Odvolací súd nepreniesol dôkazné bremeno výlučne na jednu stranu, nepreskúmaval len formálny zápis v katastri, ale zohľadnil aj okolnosti spochybňujúce zápis v PKV a vyčítané sťažovateľkou a súčasne vyhodnotil, že žalobcovia svoje dôkazné bremeno uniesli, keďže v konaní neboli sťažovateľkou predložené dôkazy svedčiace o vyvlastnení, resp. o prevode sporných pozemkov na tretiu osobu. Jedinou a poslednou evidenciou o vlastníckom práve k pozemkom pred smrťou poručiteľa je PKV [REDAKOVANÉ] a v konaní nebol produkovaný žiadny dôkaz, ktorý by svedčil o opaku. Ani jedna z listín predložených sťažovateľkou neobsahuje relevantné informácie o tom, že by poručiteľ stratil vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Listinou svedčiacou o rozsahu vlastníckeho práva poručiteľa v čase jeho smrti je práve PKV [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľka nepreukázala, že by sa rozhodovacia prax všeobecných súdov líšila v tom, ako sa posudzuje dôkazná sila zápisu v pozemkovej knihe vykonaného pred rokom 1964 vo vzťahu k vlastníctvu nehnuteľnosti ku dňu smrti poručiteľa (body 30 až 33.7 odôvodnenia). Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že pozemkovoknižná vložka je verejnou listinou, ktorá je použiteľná ako dôkaz preukazujúci vlastnícke právo, ak informácie o právnych vzťahoch k pozemkom nie sú zapísané na liste vlastníctva. Už uvedené závery najvyššieho súdu považuje ústavný súd

z ústavného hľadiska za akceptovateľné, nemajúce za následok porušenie označených práv sťažovateľky.

43. V súvislosti s námietkou sťažovateľky o nesprávnom právnom posúdení skutočnosti, že sťažovateľka nevydržala vlastnícke právo k sporným pozemkom, ďalej že sťažovateľka nebola dobromyseľná, resp. že jej dobromyseľnosť bola najneskôr v roku 2017 narušená, z napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že vlastnícke právo k dotknutým nehnuteľnostiam nemohlo zrušením príspevkovej organizácie *ex lege* prejsť na zriaďovateľa, resp. na Slovenskú republiku. Ak nenadobudla vlastnícke právo vydržaním príspevková organizácia, keďže nebola dobromyseľná, nemohol vlastnícke právo nadobudnúť ani právny nástupca – štátny podnik. Keď zanikla príspevková organizácia a namiesto nej vznikol štátny podnik, na žalovaného 1, ale zároveň aj na sťažovateľku prešli všetky práva a povinnosti príspevkovej organizácie Agrokomplex, teda prevzali všetky písomné podklady, dokumenty, zmluvy týkajúce sa majetku príspevkovej organizácie Agrokomplex. Príspevková organizácia a žalovaný 1 boli prepojení majetkovo i personálne, takže nie je možné dospieť k záveru, že keď nebola dobromyseľná príspevková organizácia, tak sa jej zákonný nástupca stal dobromyseľným od 1. januára 2008, lebo vychádzal iba zo zápisov o vlastníckom práve v katastri nehnuteľností. Ak je medzi účastníkmi sporná otázka dobromyseľnosti držby, súd je povinný preskúmať túto otázku vo vzťahu ku každému žalovanému zvlášť, najmä ak ide o otázku rozhodujúcu pre výsledok konania. Pokiaľ sťažovateľka tvrdí, že nehnuteľnosti nadobudla vydržaním, nesie dôkazné bremeno o všetkých zákonných podmienkach vydržania (vrátane dobromyseľnosti). Súd teda nesmie vynechať preskúmanie tejto podmienky len preto, lebo žalobcovia výslovne spochybnili iba iného žalovaného (žalovaného 1). Žalobcovia v konaní implicitne spochybnili aj držbu sťažovateľky už len tým, že uplatnili určovaciu žalobu proti oboj žalovaným, čím spochybnili oprávnenosť držby každého zo žalovaných. Navyše žalovaný 1 bol správcom majetku sťažovateľky (body 34 až 39.6 odôvodnenia). Uvedené závery najvyššieho súdu ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľné.

44. Najvyšší súd uzavrel, že v časti, v ktorej sťažovateľka namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, bolo potrebné dovolanie odmietnuť podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, v ktorom dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

45. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania tejto ústavnej sťažnosti neidentifikoval žiaden skutkový ani právny dôvod odchyliť sa od záverov vyslovených v napadnutom uznesení najvyššieho súdu. Ústavný súd preskúmal obsah napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a nezistil žiadnu pochybnosť o jeho ústavnej konformite.

46. Ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľkou uplatnené námietky sú nedôvodné a nesignalizujú takú priamu príčinnú súvislosť s možným porušením označených práv, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol vysloviť ich porušenie.

47. Na záver považuje ústavný súd za potrebné poznamenať, že sťažovateľka v dovolacom konaní vyprodukovala v dovolaní množstvo otázok, ktoré boli buď skutkového (nie právneho) charakteru, alebo išlo o otázky, ktoré neboli relevantné pre rozhodnutie daného sporu, na ktorých rozhodnutie vo veci nespočívalo a s ktorými sa najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí podrobne ústavne konformným spôsobom vysporiadal. Ústavný súd sa v konaní o ústavnej sťažnosti preto zameril len

na podstatné námietky sťažovateľky, teda na tie, ktoré mali vplyv na rozhodnutie vo veci, a podrobnejšie sa venoval tým námietkam sťažovateľky, ktoré mohli mať vplyv na jej prípadný úspech alebo neúspech v konaní.

48. Vychádzajúc z uvedeného, pri predbežnom prerokovaní ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

49. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uvedených v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 9. januára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu